

فقه اسلامی - 30

نماز جمعه

مسئله 1 - نماز جمعه در زمان حضور پیامبر(ص) و امامان معصوم (ع) واجب عینی است. در زمان حاضر که زمان غیبت کبری است، اگر شرایط نماز جمعه فراهم باشد و امام جمعه، واجد شرایط (از جمله عدالت) باشد و امکان حضور در نماز جمعه فراهم باشد و عذری برای عدم حضور نباشد، در چنین صورتی اگر مکلف در نماز جمعه حاضر نشود، مورد مذمت شرع مقدس قرار می گیرد؛ البته این مذمت شامل مسافران، زنان، بیماران، نابینایان، و کسانی که از محل نماز جمعه بیش از دو فرسخ دور هستند نمی شود؛ ولی در صورت حضور آنان در نماز جمعه، نماز آنان صحیح است.

مسئله 2 - هرگاه مکلف در نماز جمعه حاضر نشود باید نماز ظهر را بخواند؛ ولی در صورت حضور و اقتدا به امام جمعه، نماز جمعه او به جای نماز ظهر محسوب می شود و واجب نیست نماز ظهر را بخواند.

مسئله 3 - وقت نماز جمعه از اوّل وقت ظهر شرعی است به مقداری که اذان و خطبه ها و نماز، مطابق معمول انجام شود و با گذشتن این مقدار از زمان، وقت نماز جمعه پایان می یابد و باید نماز ظهر به جا آورده شود.

مسئله 4 - باید نماز جمعه به جماعت خوانده شود و حدّ اقلّ جمعیت برای صحت نماز جمعه، پنج نفر است که شامل امام و حد اقل چهار نفر دیگر باشد.

مسئله 5 - اگر کسی به خطبه های نماز جمعه نرسد و در نماز شرکت کند، یا فقط به رکعت دوم از نماز جمعه برسد، نماز او صحیح است، گرچه در هنگام رکوع رکعت دوم به نماز جمعه ملحق شود.

مسئله 6 - فاصله محل برگزاری دو نماز جمعه باید يك فرسخ یا بیشتر باشد که اگر در کمتر از يك فرسخ دو نماز جمعه خوانده شود نماز اولی که مقدم تر است صحیح و دومی باطل است.

روش خواندن نماز جمعه

مسئله 7- نماز جمعه دو رکعت است و مانند نماز صبح خوانده می شود؛ با این تفاوت که دو قنوت دارد: یکی از آنها در رکعت اول پیش از رکوع و دومی در رکعت دوم بعد از رکوع به جا آورده می شود.

مسئله 8 - مستحب است امام جمعه در رکعت اول، بعد از حمد، سوره جمعه را بخواند و در رکعت دوم، سوره منافقین را .

مسئله 9 - واجب است امام جمعه پس از اذان ظهر و قبل از شروع در نماز جمعه دو خطبه در حال قیام بخواند. هر يك از خطبه ها باید مشتمل بر امور زیر باشد:

1- حمد و ثنای خداوند.

2- صلوات بر محمد و آل محمد.

3- موعظه و سفارش به تقوا و پرهیزکاری.

4- خواندن يك سوره کوتاه از قرآن در هر خطبه.

5- دعا برای مؤمنین و مؤمنات.

6- در خطبه دوم بنا بر احتیاط واجب، باید به هنگام درود فرستادن بر پیامبر و اهل بیت(ع) نام امامان را ذکر کند.

مسئله 10 - امام جمعه باید در بین دو خطبه چند لحظه بنشیند و سپس خطبه دوم را بخواند و موعظه را به زبانی که برای حاضران قابل درک باشد انجام دهد.

مسئله 11 - مستحب است خطیب جمعه ملبّس به عمامه و عبا باشد و بر عصا یا مانند آن تکیه کند و قبل از شروع به خطبه، به نمازگزاران سلام کند و شایسته است در ضمن خطبه ها، مسائل مهمّ جامعه را برای مردم بیان کند.

مسئله 12 - شایسته است نمازگزاران در هنگام خطبه ، سکوت را رعایت کنند و به خطبه ها گوش فرا دهند، ولی سخن گفتن در هنگام ایراد خطبه ها چه عمدی باشد و یا سهوی، نماز جمعه را باطل نمی کند.